



TRUYỆN NGẮN NƯỚC NGOÀI

Những ô cửa màu xanh

ĐOÀN TỬ HUYỀN
dịch



Iuri Kazakov

Những Ô Cửa Màu Xanh

Dịch giả: Đoàn Tử Huyền

- Lilia, - cô gái nói bằng một giọng trầm ấm áp và chìa bàn tay nhỏ nhắn, nóng hổi cho tôi.

Tôi thận trọng cầm lấy tay cô, siết nhẹ rồi buông ra, đồng thời nói tên mình. Hình như lúc đó tôi không nghĩ ngay được là cần phải nói tên mình. Bàn tay mà tôi vừa mới buông ra trắng lên nhờ nhờ trong bóng tối. "Bàn tay mới khác thường, dịu dàng làm sao". Tôi nghĩ thầm đầy thán phục.

Chúng tôi đứng trong một cái sân sâu. Biết bao nhiêu là ô cửa sổ trong khoảng sân vuông tối này: có những ô màu xanh da trời, có những ô màu xanh lá cây, có những ô màu hồng, nhưng cũng có những ô chỉ đơn giản một màu trắng nhạt. Từ ô cửa sổ màu xanh da trời ở trên tầng hai vang lên tiếng nhạc - ở đó người ta vừa mới mở đài. Tôi rất thích nhạc jazz, không, không phải để nhảy - tôi không biết nhảy - tôi chỉ thích nghe những bản nhạc jazz hay. Tôi không biết nữa, có thể như vậy là không tốt chăng? Tôi đứng và nghe tiếng nhạc từ tầng hai, từ ô cửa màu xanh da trời vọng xuống.

Sau khi Lilia tự nói tên mình, chúng tôi im lặng rất lâu. Có thể cô

đang nghĩ là tôi sẽ nói với cô một điều gì thú vị, một điều gì đó mà người ta thường nói trong những trường hợp tương tự. Mà cũng có thể là cô đang chờ một câu hỏi nào đó để tự mình bắt đầu nói ra. Nhưng tôi vẫn im lặng, cả người như bị thu hút bởi điệu nhạc khác thường. Thật may sao, nhờ có tiếng nhạc mà tôi có thể im lặng.....

Cuối cùng, chúng tôi rời khỏi nơi đang đứng và bước ra một đường phố sáng ánh đèn. Chúng tôi có bốn người: anh bạn tôi cùng cô bạn gái, Lilia và tôi. Chúng tôi đi xem phim. Lần đầu tiên trong đời tôi đi xem phim cùng bạn gái. Người ta làm quen tôi với Lilia, cô chìa tay cho tôi bắt và nói tên mình. Và bây giờ chúng tôi đã đi bên nhau, tuy hãy còn xa lạ, nhưng cũng đã quen biết nhau rồi.

Tiếng nhạc đã hết từ lâu. Tôi không còn biết lẫn tránh vào đâu nữa. Anh bạn tôi đi tụt lại sau cùng cô bạn gái của mình. Tôi biết, anh ta cố tình làm vậy. Thật là chán cái anh chàng này - để hai đứa chúng tôi phải đi với nhau mà. Quả thực tôi không bao giờ ngờ anh ta lại phản bội tôi như vậy. Biết nói gì với cô ta bây giờ nhỉ? Cô ta thích cái gì? Tôi kín đáo liếc nhìn sang Lilia: đôi mắt cô lấp lánh phản chiếu những ánh lửa đèn, mái tóc đen và có lẽ là rất cứng, hai hàng lông mày rậm hơi nhíu cong lại làm cho cô ta có vẻ mặt hết sức cương quyết.... Nhưng, dù sao vẫn phải nói với cô ta một câu gì chứ?

- Anh có thích Matxcơva không? - Lilia bỗng hỏi và nhìn tôi rất nghiêm khắc.

Tôi rùng mình. Không biết còn ai có cái giọng nói như thế nữa không?

Tôi im lặng một lúc để trấn tĩnh lại. Vâng, tất nhiên là tôi thích Matxcơva. Đặc biệt tôi thích những vỉa hè và ngõ nhỏ trên đại lộ Aơbat. Nhưng cả những đường phố khác, tôi cũng thích. Sau đó tôi

im lặng rất lâu. Chúng tôi đã ra đến quảng trường Arbat. Tôi bắt đầu huýt sáo và cho tay vào túi quần. Cứ để cho cô ta nghĩ là quen với cô ta tôi cũng chẳng lấy gì làm thú vị. Tưởng ghê gớm lắm đấy! Đi chơi với bọn con trai còn khoái gấp trăm lần.

Nhưng rồi cuối cùng chúng tôi cũng đến rạp chiếu bóng. Còn mười lăm phút nữa mới bắt đầu buổi chiếu. Hai đứa chúng tôi đứng giữa phòng đợi ngoài và nghe một nữ diễn viên đang hát. Xung quanh chúng tôi rất nhiều người, và tất cả đều đang thì thầm trò chuyện. Tôi nhận thấy ngay rằng đám thính giả ở trong phòng chẳng chú ý gì đến nghe hát cả. Họ tỏ một thái độ hơi trịch thượng với dàn nhạc. Chỉ có những người ở các hàng trước là nghe và vỗ tay cổ vũ, còn những người ở phía sau mãi ăn kem, kẹo bánh và to nhỏ trò chuyện với nhau. Nghĩ là chẳng thể nào nghe hát cho ra hát được, tôi bèn bắt đầu xem tranh. Trước đây tôi chưa bao giờ chú ý đến tranh ảnh cả, nhưng giờ đây tôi quan tâm tới chúng một cách say mê. Tôi nghĩ về các họa sĩ, tác giả của những bức tranh kia. Rất tốt là người ta đem treo những bức tranh ấy ở trong phòng đợi. Thì cứ mặc cho chúng treo ở đấy.

Lilia nhìn tôi bằng đôi mắt màu xám long lanh. Thật là lạ, tôi hầu như không nhìn Lila, nhưng chẳng hiểu sao lúc nào tôi cũng trông thấy khuôn mặt của cô. Lilia đẹp thật. Đúng ra, cô không đẹp, chỉ có đôi mắt long lanh và hai gò má ửng hồng. Khi cô cười, trên má xuất hiện hai lúm đồng tiền, cặp lông mày giãn ra và không còn vẻ nghiêm nghị như trước nữa. Trán cô cao và mịn. Chỉ có đôi khi trên trán lại xuất hiện một nếp nhăn nhỏ. Lilia đang suy nghĩ.

Không tôi không thể đứng cạnh cô ta lâu hơn nữa. Tại sao cô ta cứ nhìn tôi như vậy?

- Đi hút điếu thuốc đây - Tôi nói một câu trống không và đi vào phòng hút thuốc. Tôi ngồi xuống ở đấy và thở phào nhẹ nhõm. Kế

cũng lạ, nhưng khi ở trong phòng đầy khói thuốc không hiểu sao tôi lại không muốn hút. Tôi đưa mắt nhìn quanh - trong phòng rất đông. Một số người đang lơ đãng trò chuyện, một số khác im lặng vờ vờ rít thuốc. Tôi nhìn đồng hồ - còn những 5 nữa mới bắt đầu buổi chiều.

Không dù sao thì tôi cũng là một thằng ngốc. Sao những người khác họ dễ dàng làm quen với nhau, nói chuyện, cười đùa, pha trò. Những người khác, tôi biết, thường nói về bóng đá, hoặc về bất cứ một chuyện gì khác. Họ tranh luận về điều khiển học. Còn tôi thì chẳng đời nào lại đi nói chuyện với con gái về điều khiển học.

Còn Lilia có lẽ là một cô gái ghê gớm. Tóc của cô cứng còn tóc tôi mềm. Có lẽ cũng vì thế, vì tính cách tôi mềm yếu, mà tôi ngồi ở đây hút thuốc mặc dù hoàn toàn không muốn hút tí nào. Nhưng dầu sao tôi vẫn phải ngồi nán lại thêm tí nữa. Ra phòng đợi thì tôi biết làm gì bây giờ? Lại xem tranh ư? Thực ra mà nói, những bức tranh ở đó khá tồi, và không hiểu người ta treo chúng lên để làm gì?

Cuối cùng một hồi chuông vang lên. Tôi uể oải bước ra khỏi phòng hút thuốc và tìm Lilia trong đám đông. Không nhìn nhau, chúng tôi đi vào phòng xem và ngồi xuống ghế. Sau đó đèn tắt và phim bắt đầu.

Khi chúng tôi từ trong rạp bước ra, anh bạn của tôi đã hoàn toàn biến mất. Điều này làm tôi sửng sờ đến nỗi tôi, nói chung, mất cả khả năng suy nghĩ. Tôi chỉ đi và im lặng. Ngoài đường phố đã vắng người, những chiếc ô tô lao qua vun vút. Bước chân của chúng tôi dội vào các bức tường và vang đi rất xa.

Cứ như thế, chúng tôi đi đến nhà Lilia và dừng lại trong sân. Trời đã khá khuya, không phải tất cả các cửa sổ đều còn đèn, trong sân cũng tối hơn so với hai giờ trước đây. Nhiều ô cửa màu trắng và màu hồng

đã tắt, chỉ những ô cửa màu xanh lá cây là còn sáng. Ô cửa màu xanh da trời ở tầng hai cũng còn sáng, nhưng không nghe thấy tiếng nhạc từ đó vọng xuống nữa. Chúng tôi đứng im lặng một lúc khá lâu. Cửa chỉ của Lilia thật kì quặc: cô ngẩng mặt nhìn lên các ô cửa sổ dường như đang đếm chúng, rồi hầu như ngoảnh mặt hẳn sang hướng khác, cô bắt đầu sửa tóc. Cuối cùng, với một thái độ hết sức bất cần, tôi làm ra vẻ như ngẫu nhiên nói rằng nếu chúng tôi ngày mai gặp nhau thì cũng không có gì là bất tiện cả. Tôi rất mừng là trong sân khá tối nên Lilia không trông thấy mặt tôi đỏ bừng lên như bốc lửa.

Lilia đồng ý ngày mai sẽ gặp lại nhau. Tôi có thể đi đến nhà cô, cửa sổ phòng cô trông ra đường phố. Cô đang nghỉ hè, cả nhà đi nhà nghỉ nên cô cũng hơi buồn. Cô rất thích được đi dạo chơi. Trong lúc tôi đang suy nghĩ không biết có nên bắt tay cô lúc chia tay hay không thì Lilia đã chìa bàn tay nhỏ nhắn, trắng nhờ nhờ trong bóng tối cho tôi, và tôi, lại một lần nữa, cảm thấy hơi ấm và sự tin cẩn của bàn tay cô.

o o o

Ngày hôm sau, tôi đến nhà Lilia lúc trời còn chưa tối. Lần này trong sân có khá nhiều bọn trẻ. Hai đứa trong bọn dắt xe đạp, hình như bọn chúng đang định đi đâu thì phải, còn những đứa khác chỉ đứng chơi. Tôi có cảm tưởng là tất cả mọi người trong sân đều nhìn tôi và biết rất rõ tôi đến đây để làm gì. Và tôi không thể nào đi qua sân được. Tôi bước đến cửa sổ ngoảnh ra đường phố của nhà Lilia. Tôi nhìn qua cửa sổ và ho lấy giọng.

- Lilia, Lilia có nhà không? - Tôi hỏi to. Tôi hỏi rất to và giọng của tôi không run. Thật là tuyệt. Tôi đã nói mà không ngắt quãng tí nào. Vâng, Lilia đang ở nhà. Cô có khách - một người bạn gái. Họ đang tranh luận điều gì đó rất thú vị, và tôi cần phải làm trọng tài phân xử.

- Anh vào đây nhanh lên - Lilia gọi tôi.

Nhưng tôi không thể đi qua sân để vào được.

- Tôi sẽ trèo qua cửa sổ vào đây - Tôi nói một cách dứt khoát và nhảy lên bệ cửa sổ. Tôi nhảy lên bệ cửa sổ rất nhẹ nhàng và đẹp, rồi bỏ một chân vào trong nhà. Đến lúc đó tôi mới nhận thấy vẻ mặt ngạc nhiên giấu cợt của cô bạn gái và sự lúng túng của Lilia. Tôi lập tức đoán ngay ra là mình vừa làm một điều gì đó quá vụng về. Tôi ngồi ngây ra trên bệ cửa sổ, như cưỡi ngựa. Một chân buông thõng ngoài đường phố, còn chân kia ở trong phòng. Tôi cứ ngồi như thế và nhìn Lilia.

- Kìa, anh vào đi chứ - Lilia sốt ruột nói, cặp lông mày của cô nhíu lại và đôi má ửng đỏ thêm.

- Mùa hè tôi không thích ở trong phòng - Tôi nói, cố tạo thêm cho mặt mình một vẻ tự cao - Tốt hơn hết là tôi sẽ đợi ở ngoài phố.

Tôi nhảy xuống khỏi bệ cửa sổ và đi ra cổng. Chắc bây giờ chúng nó tha hồ mà cười mình. Mình đi đến đây để làm gì kia chứ? Sao lại tự đưa mình ra làm trò cười như thế này? Tốt hơn hết là đi khỏi đây. Có thể chạy ra đến cuối phố và rẽ vào ngõ kia kịp trước khi Lilia ra. Chạy hay không? Tôi đắn đo giây lát: liệu làm như vậy có tiện không? Tôi quay lại nhìn và bỗng trông thấy Lilia: cô cùng với bạn gái đang từ cổng bước ra, nhìn tôi, trong ánh mắt chưa tắt nụ cười, đôi lúm đồng tiền vẫn còn in trên má.

Tôi không nhìn cô bạn gái. Cô ta đi với chúng tôi để làm gì? Tôi sẽ làm gì với cả hai cô gái? Tôi im lặng còn Lilia thì bắt đầu nói chuyện với cô bạn của mình. Họ nói chuyện với nhau, còn tôi cứ im lặng. Mỗi khi đi ngang qua những tấm áp phích, tôi đọc chúng một cách chăm chú. Những tờ áp phích còn có thể đọc ngược, và lúc đó được

những từ hết sức buồn cười. Chúng tôi đi đến góc phố và cô bạn gái chia tay với chúng tôi. Tôi nhìn cô ta với vẻ biết ơn: một cô gái thật thông minh và đáng mến.

Cô bạn đi khỏi, hai đứa chúng tôi xuôi theo đại lộ Tvecxcoie. Biết bao nhiêu đôi lứa yêu nhau đã hàng bao thế kỷ nay đi dọc theo đại lộ Tvecxcoie này. Và đến bây giờ đến lượt chúng tôi. Tuy thật ra chúng tôi chưa phải là những người yêu nhau. Nhưng cũng có thể, chúng tôi đã yêu - tôi không biết nữa. Chúng tôi đi cách nhau khoảng một mét. Hoa lipa dạo này đã tàn, nhưng trên các bồn cảnh lại có rất nhiều hoa. Chúng không thơm, và tên gọi của chúng là gì, có lẽ cũng không ai biết.

Chúng tôi nói rất nhiều. Không thể nào theo dõi được đâu là đầu, đâu là cuối trong câu chuyện và trong ý nghĩ của chúng tôi. Chúng tôi nói về bản thân mình và về những người quen biết của chúng tôi, nhảy hết chuyện này sang chuyện khác và quên ngay một phút trước đó mình vừa nói gì. Nhưng không lo, chúng tôi còn có rất nhiều thời gian, phía trước là cả một buổi tối dài, rất dài để có thể nhớ lại những gì bị quên đi. Hoặc tốt nhất là để về đêm, khi chỉ còn lại một mình, nằm nhớ lại tất cả.

Chợt tôi nhận ra chiếc áo dài của Lilia bị bật cúc. Chiếc áo của Lilia tuyệt đẹp, tôi chưa hề nhìn thấy ai có chiếc áo như vậy bao giờ - có một hàng cúc bấm nhỏ chạy dài từ cổ đến thắt lưng. Giờ đây có mấy chiếc cúc bị bật khuy ra, và Lilia không nhận thấy điều đó. Nhưng không thể để cô đi ngoài phố với chiếc áo hở cúc như vậy được. Tôi làm sao để nói cho cô biết điều đó? Hay là tự mình cầm lấy và cài lại, coi như đó chỉ là một việc làm hết sức bình thường? Như thế thì tốt hơn biết bao nhiêu. Nhưng không, điều đó hoàn toàn không thể được. Tôi bèn quay mặt đi và nói để Lilia cài cúc lại. Cô lập tức im lặng.

Rồi tôi châm thuốc hút. Tôi châm rất lâu. Nói chung, trong những phút khó xử thì châm thuốc hút là tốt nhất. Điều này rất có lợi. Rồi tôi rụt rè nhìn sang Lilia. Áo đã được cài cúc, má cô đỏ ửng, đôi mắt trở nên đen và nghiêm nghị. Lilia cũng nhìn tôi, cô nhìn tôi dường như tôi bỗng thay đổi hẳn hoặc là tôi vừa biết được một điều gì đó rất quan trọng về cô. Bây giờ chúng tôi đi gần nhau hơn.

Giờ này rồi giờ khác trôi qua, chúng tôi vẫn đi bên nhau và nói chuyện. Ở Matxcova có thể đi mãi vẫn không hết nơi. Chúng tôi ra quảng trường Puskin, từ đó xuôi xuống quảng trường Trupnaia, dọc theo đường phố Neglinca đến nhà hát Lớn sau đó đi lên cầu Đá... Tôi sẵn sàng đi mãi suốt đêm. Tôi chỉ hỏi Lilia xem cô đã mệt chưa. Chưa, Lilia chưa mệt, cô rất thích đi như vậy. Những ngọn đèn điện ở một bên đường đã tắt, chỉ còn một bên vẫn sáng. Bầu trời hạ xuống thấp hơn, những ngôi sao như nhiều thêm. Rồi bắt đầu một buổi bình minh êm ả. Trên các vỉa hè đại lộ, những đôi trai gái ngồi sát bên nhau. Trên mỗi chiếc ghế lại có một cặp. Và không hiểu sao họ im lặng. Tôi nhìn họ với một sự ghen tị và nghĩ thầm: không biết có khi nào tôi và Lilia được ngồi bên nhau như vậy không?

Trên đường phố đã hoàn toàn vắng người qua lại, chỉ còn có công an đang làm nhiệm vụ. Có mấy anh giả vờ ho húng hắng một cách đầy ý nghĩa khi chúng tôi đi ngang qua. Có lẽ họ muốn nói điều gì đó với chúng tôi, nhưng lại không nói. Lilia khẽ nghiêng đầu và rảo bước nhanh hơn. Còn tôi không hiểu sao lại cảm thấy buồn cười. Bây giờ chúng tôi đi hầu như kề sát bên nhau, và khi Lilia nghiêng đầu, tôi nhìn thấy những sợi lông tơ trên chiếc cổ trắng mịn của cô. Tay Lilia thỉnh thoảng khẽ chạm vào tay tôi. Rất khẽ, hầu như không nhận ra, nhưng tôi vẫn cảm thấy...

Cuối cùng, chúng tôi chia tay nhau trong góc sân nhà Lilia, lúc này yên tĩnh nhưng rất âm vang. Mọi người đã ngủ hết, không một ô cửa

số nào còn ánh đèn. Chúng tôi hạ giọng xuống gần như thì thầm, nhưng dù sao tiếng nói vẫn vang rất to, và tôi có cảm giác như một người nào đó đang nghe trộm chúng tôi. Tôi về đến nhà lúc đã ba giờ sáng. Chỉ đến bây giờ tôi mới cảm thấy đôi chân mỏi rã rời. Nếu thế thì Lilia chắc phải mệt lắm. Tôi bật đèn bàn và bắt đầu đọc quyển Lâu đài Brouzi mà Lilia vừa cho tôi mượn. Quyển truyện thật tuyệt. Tôi đọc, và không hiểu vì sao, luôn luôn thấy trước mắt mình khuôn mặt Lilia. Đôi lúc tôi nhắm mắt lại và nghe thấy giọng nói trầm sâu lắng dịu dàng của cô.

Trời đã sáng hẳn, tôi không thể đọc tiếp được nữa. Tôi nằm xuống giường và nhìn qua cửa sổ. Phòng tôi ở rất cao, trên tầng bảy. Từ cửa sổ trông rõ những mái nhà. Còn đằng xa, nơi mặt trời mọc mùa hè, là ngôi sao trên đỉnh tháp Kremli lấp lánh. Từ đây chỉ trông rõ một mình ngôi sao. Tôi thích nhìn ngôi sao đó thật lâu. Ban đêm, khi khắp thành phố Matxcova trở nên yên tĩnh, tôi nghe rõ tiếng chuông đồng hồ điện Kremli. Ban đêm, mọi thứ đều nghe rất rõ.

Tôi nằm, ngắm nhìn ngôi sao và nghĩ về Lilia.

Một tuần sau tôi cùng với mẹ đi tàu lên miền Bắc. Đã từ lâu, từ hồi hồi còn mùa xuân, tôi ao ước chuyển đi này. Nhưng bây giờ cuộc sống ở làng quê đối với tôi càng có nhiều thú vị và ý nghĩa đặc biệt. Lần đầu tiên tôi được vào rừng, vào những khu rừng hoang dã thật sự, và cả lòng tôi tràn ngập niềm vui sướng của người khám phá đầu tiên. Tôi có một khẩu súng săn, những người thân đã mua cho tôi khẩu súng đó khi tôi học xong lớp chín.

Tôi đi lang thang một mình trong rừng và không cảm thấy buồn tí nào. Tôi vốn yêu mến mọi người, thích những cảnh cười đùa vui vẻ, nhưng bây giờ, không hiểu sao, tôi vui với cảnh đơn độc một mình. Đôi lúc tôi cảm thấy mệt, và khi đó tôi ngồi xuống cỏ, ngắm nhìn con sông rộng và bầu trời thu nhợt nhạt trên đầu. Bây giờ đã sang tháng tám, ở miền Bắc thời tiết thường rất xấu. Nhưng cả những hôm thời tiết xấu cũng như những ngày nắng đẹp, tôi rời khỏi nhà vào rừng rất sớm. Ở trong rừng, tôi săn bắn, hái nấm hay chỉ lang thang từ khu rừng này sang khu rừng nọ, ngắm nhìn những bông hoa cúc trắng. Loài hoa ấy ở đây mọc nhiều vô kể... Trong rừng thì thiếu gì việc để làm. Có thể nằm im lắng nghe tiếng thông rì rào và nghĩ về Lilia. Thậm chí có thể nói chuyện với cô. Tôi kể cho Lilia nghe về những buổi đi săn, về những hồ nước và những khu rừng, về mùi khói súng tuyệt trần, và cô hiểu tôi, mặc dù phụ nữ nói chung không thích và chẳng hiểu gì về chuyện săn bắn cả.

Một tháng sau, tôi trở về Matxcova. Từ nhà ga, chỉ kịp quăng chiếc vali vào nhà, tôi chạy thẳng đến gặp Lilia. Buổi tối cửa sổ nhà cô sáng đèn - như thế có nghĩa là Lilia ở nhà. Tôi đến bên cửa sổ, leo qua giàn giáo - người ta đang sửa chữa lại ngôi nhà của cô - và nhìn qua tấm màn che cửa.

Lilia đang ngồi đọc sách bên bàn, cạnh ngọn đèn con. Nét mặt cô trông đăm chiêu và hơi buồn. Cô giở một trang sách, chống khuỷu tay xuống bàn, ngước mắt lên nhìn ngọn đèn, một ngón tay khẽ mân mê mớ tóc quăn rủ xuống trán. Ôi đôi mắt Lilia đen láy. Không hiểu sao trước đây tôi nghĩ là mắt của cô màu xám? Không, mắt Lilia đen, rất đen. Giàn giáo nơi tôi đứng sặc mùi vôi vữa và gỗ thông. Mùi hương gỗ thông thoang thoảng gợi lên trong tôi những âm hưởng xa xôi của các buổi đi săn, những kỉ niệm về tất cả những gì tôi vừa để lại trên miền bắc. Có tiếng chân người qua đường vang lên sau lưng tôi. Mọi người đang vội vã đi đâu đó, những bước chân nện mạnh trên mặt

đường rải nhựa. Ai cũng có suy nghĩ của mình, tình yêu của mình và mỗi người sống một cuộc sống riêng của mình. Sau một tháng đi xa, Matxcova ồn ào, đông đúc, ánh điện rực rỡ, đã làm tôi ngỡ ngàng. Và tôi bỗng nghĩ thầm với một niềm vui hầy còn ngỡ ngàng ngập: thật hạnh phúc biết bao khi ở trong thành phố đồ sộ này có cả cô gái, người mà ta yêu dấu.

- Lilia, tôi khẽ gọi.

Lilia giật mình, hai hàng lông mày dướn lên. Rồi cô đứng dậy, bước đến bên cửa sổ, vén tấm rèm che, cúi người xuống bên tôi, và tôi thấy rất gần đôi mắt đen của Lilia tràn ngập niềm vui sướng.

- Aliosa - Lilia gọi tên tôi, giọng kéo dài. Trên đôi má cô lại hiện lên hai lúm đồng tiền - Aliosa, anh đấy à? Đúng là anh thật đấy à? Em ra ngay bây giờ đây. Anh có muốn đi chơi không? Em rất muốn đi dạo cùng anh. Em ra ngay bây giờ đây.

Tôi chui ra khỏi dàn giáo, đi qua phía bên kia đường và đứng nhìn lên ô cửa sổ phòng Lilia. Ánh đèn vụt tắt, một phút ngắn ngủi trôi qua và bóng Lilia xuất hiện ở cổng. Lilia lập tức nhận ra tôi và chạy vụt qua đường. Cô cầm lấy tay tôi và giữ mãi trong tay mình. Có cảm tưởng như Lilia hơi gầy đi, da rám nắng, đôi mắt to hơn. Tôi nghe rõ cả tiếng cô thở dập dồn ngắt quãng

- Đi dạo với em đi anh - Lilia nói. Đến bây giờ tôi mới chú ý đến tiếng xưng hô "em", "anh " của cô. Tôi bỗng muốn được ngồi xuống hoặc tựa lưng vào một vật gì đó, đôi chân đột nhiên như mềm nhũn ra. Ngay cả sau những buổi đi săn vất vả nhất, chân tôi cũng có bao giờ run như thế này đâu?

Nhưng tôi đi dạo với Lilia thật không tiện. Tôi chỉ định bụng ghé

thăm cô một phút thôi. Tôi ăn mặc chả ra sao cả, lôi thôi lếch thếch. Xuống tàu, tôi đến thẳng đây, chân đi ủng cao su vệt gót, áo khoác ngoài mấy chỗ bị cháy thủng. Khi nằm ngủ bên đống lửa, áo quần bị cháy thủng là chuyện bình thường. Không, tôi không thể đi với Lilia như thế này được.

- Chẳng sao đâu - Lilia sôi nổi nói và kéo tay tôi đi. Cô cần phải nói chuyện với tôi. Bây giờ cô chỉ còn lại mỗi một mình ở nhà, các bạn chưa ai đến, bố mẹ vẫn còn ở nhà nghỉ, cô rất buồn và đợi tôi mãi. Ăn mặc ra sao thì có nghĩa lí gì cơ chứ? Lại nữa, tại sao tôi không viết thư cho cô? Hình như tôi thích thú khi thấy người khác đau khổ? Không, không phải đau khổ mà chỉ đơn giản là lo lắng cho tôi. Và đây, chúng tôi lại đi bên nhau trong thành phố Matxcova. Một buổi tối thật kỳ quặc, điên rồ thế nào ấy. Trời bắt đầu đổ mưa, chúng tôi chạy vội vào trú trong một chiếc cổng hẹp âm vang, đứng thờ đốc và nhìn ra đường phố. Tiếng nước chảy trong các ống dẫn nước xối xả, mặt đường nhựa lấp lánh, những chiếc xe đi ngang qua dầm nước. Một chốc, mưa tạnh, chúng tôi ra khỏi chỗ trú, cười nói, nhảy qua những vũng nước đọng trên vỉa hè. Nhưng mưa lại ập đến, lần này mạnh hơn, và chúng tôi lại phải trú. Trên mái tóc của Lilia lấp lánh những giọt nước mưa. Nhưng khi Lilia nhìn tôi, đôi mắt của cô còn lấp lánh, sáng rực rỡ hơn nhiều.

- Anh có nhớ em không? - Lilia hỏi? - Còn em thì không lúc nào là không nghĩ đến anh, mặc dù em không muốn thế. Chính em cũng không biết là vì sao nữa. Em chỉ nghĩ và nghĩ, thế thôi. Chúng mình quen nhau còn quá ít, anh nhỉ. Em đọc quyển sách và bỗng nghĩ: không biết anh có thích nó không? Ôi, em ngốc quá đi mất... Anh có bao giờ bị đổ tai lên không? Người ta bảo rằng nếu nghĩ nhiều về một người nào đó, thế nào người ấy cũng bị đổ tai. Thậm chí, vừa rồi em không đi xem ở Nhà hát lớn nữa, mẹ em mua được vé cho em mà em em không đi. Làm sao mà em có thể ngồi thưởng thức âm nhạc trong

khi anh đang ở đâu đó..... ở một nơi nào đó trên miền bắc một mình? Anh sẽ kể cho em nghe chuyện ở miền bắc nhé? Em cũng muốn đến đấy, nơi anh đã đến. Anh có thích opera không?

- Thích chứ. Anh có lẽ sắp trở thành diễn viên hát đấy. Mọi người đều nói anh có giọng trầm rất tốt.

- Aliosa. Anh có giọng trầm thật à? Anh hát cho em nghe đi. Anh hát nhỏ thôi, không ai nghe thấy đâu, ngoài mình em ra.

Thoạt đầu tôi từ chối. Nhưng sau đó tôi vẫn hát. Tôi hát, giọng hơi run và không nhận ra là trời đã tạnh mưa, những người qua đường ngoái lại nhìn chúng tôi. Lilia cũng không nhận thấy gì hết. Cô đứng nhìn tôi và đôi mắt đen long lanh, sáng ngời.

o o o

Làm người trẻ tuổi thật là khổ. Cuộc đời trôi đi rất nhanh, và bạn đã mười bảy hoặc mười tám tuổi rồi, nhưng bạn chưa làm được việc gì cả, bạn mới chỉ dự định làm một điều gì đó mà thôi. Thậm chí bạn cũng chưa biết là mình có tài năng gì không. Mà bạn lại khao khát một cuộc sống lớn lao, sôi động. Bạn muốn làm thơ để cho tất cả mọi người phải đọc đến thuộc lòng những dòng thơ của bạn. Hoặc bạn muốn lập nên thật nhiều những chiến công hiển hách. Hoặc muốn ngồi lên phi thuyền để bay vào khoảng không vũ trụ. Còn tôi phải làm gì đây? Phải làm gì để cho cuộc sống không trôi qua vô ích, để cho mỗi ngày qua là một ngày đấu tranh và chiến thắng? Tôi đang sống trong nỗi buồn dai dẳng, tôi bị dày vò bởi một ý nghĩ rằng tôi không phải là anh hùng, không phải là người phát minh ra cái mới, mà cũng không phải là nhà thám hiểm năm châu. Tôi có đủ khả năng để lập chiến công không? Tôi có đủ sức mạnh của ý chí không?

Và một lần tôi để bàn tay trên ngọn nến khá lâu, cho đến khi nghe

tiếng nổ lách tách và mùi thịt cháy bốc lên khét lẹt, Lilia, hai tay ôm lấy má, kinh ngạc nhìn tôi ngỡ ngác.

Và tôi có đủ khả năng để kham nổi việc lao động nặng nhọc hàng ngày, tôi có đủ sức mạnh để gánh vác và vượt qua những năm tháng dài vất vả hay không? Và khổ nhất là không có ai hiểu được những điều day dứt đó của tôi. Tất cả đều nhìn tôi như nhìn một đứa bé. Chỉ có Lilia, một mình Lilia là hiểu tôi, và chỉ có với một mình cô tôi mới thổ lộ hết những điều sâu kín của mình.

Chúng tôi đã đến trường học từ lâu: Lilia lớp chín, còn tôi lớp mười. Tôi quyết định tập bơi để trở thành vô địch Liên bang và sau đó là vô địch thế giới. Tôi đến bể bơi đã ba tháng nay. Bơi crun là kiểu bơi tốt nhất, rất nhanh. Tôi rất thích kiểu bơi này. Còn vào những buổi chiều, tôi lại thích mơ ước.

Về mùa đông có những khoảnh khắc rất ngắn ngủi, khi tuyết trên mái nhà và bầu trời trên đầu trở nên một màu xanh xám, thậm chí là màu tím. Tôi đứng bên cửa sổ, nhìn qua cánh cửa con thông hơi để mở ra ngoài trời tuyết trắng, hít thở làn không khí giá lạnh, và không hiểu sao trước mắt tôi lại hiện ra những chuyến thám hiểm xa xôi, những đất nước, núi rừng chưa ai từng đặt chân đến....Tôi phải chịu đói khát, đầu tóc râu ria xồm xoàm, bị mặt trời nóng bỏng thiêu đốt hay giá rét thấu xương. Thậm chí tôi sẽ hi sinh, nhưng vẫn khám phá thêm được một điều bí mật nữa của thiên nhiên. Như thế mới là cuộc sống. Giá như tôi được tham gia vào một đoàn thám hiểm nào đó thì hay biết mấy!

Tôi bắt đầu đi đến các cơ quan địa chất ở Matxcova. Chúng mang những cái tên nghe thật kỳ lạ, hấp dẫn. Vâng, người ta vẫn thường tổ chức những đoàn thám hiểm đi Trung Á, đến Ural, lên miền Bắc. Vâng, rất cần người. Nhưng nghề nghiệp chuyên môn của tôi là gì?

Tôi không có nghề chuyên môn. Thật đáng tiếc, nhưng họ không thể giúp gì tôi được. Tôi cần phải học đã. Làm công nhân à? Các đoàn đều thuê công nhân tại địa phương, nơi họ đến. Thôi chào anh!

Và tôi lại đến trường, lại chuẩn bị bài vở... Thôi được, tôi sẽ tốt nghiệp lớp mười và vào đại học. Bây giờ tất cả đối với tôi đều không còn quan trọng. Tôi sẽ vào đại học và trở thành kĩ sư hoặc thầy giáo. Nhưng lúc đó trong tôi mọi người đã để mất đi một nhà thám hiểm vĩ đại.

Tháng mười hai đã tới. Tất cả thời gian rồi, tôi đều ở bên Lilia, Tôi ngày càng yêu cô hơn. Trước đây tôi không biết rằng tình yêu có thể là vô hạn. Nhưng điều đó đúng như vậy. Mỗi ngày mỗi tháng đối với tôi, cô càng trở nên thân thiết, yêu quý hơn, và tôi sẵn sàng vì cô mà chịu đựng, vượt qua bất kỳ sự hi sinh nào. Lilia thường gọi điện cho tôi. Chúng tôi nói chuyện với nhau rất lâu. Mỗi lần nói chuyện, tôi lại hình dung ra khuôn mặt Lilia ở đầu dây đằng kia, còn mãi sau đó tôi vẫn không thể nào bình tĩnh lại để cầm lấy sách mà đọc được nữa.

Trời bắt đầu rét dữ và bão tuyết. Mẹ tôi chuẩn bị về làng quê. Di tôi có một chiếc khăn san cũ nhưng còn rất ấm. Nhà di ở ngoại thành, và tôi cần phải đến đó để lấy khăn mang về cho mẹ.

Sáng chủ nhật, tôi ra khỏi nhà. Nhưng đáng lẽ phải ra ga, tôi lại ghé thăm Lilia. Chúng tôi cùng đi trượt băng, rồi vào sưởi ấm ở phòng tranh Tretiacova. Ở phòng tranh Tretiacova về mùa đông rất ấm áp, dễ chịu, lại có ghế, có thể ngồi ở đó thì thầm nói chuyện. Chúng tôi đi khắp các phòng và xem tranh. Đặc biệt tôi rất thích bức Cô gái và những trái đào của họa sĩ Xerov. Cô gái trong tranh rất giống Lilia. Khi tôi nói với cô điều này, Lilia mỉm cười đỏ mặt. Đôi khi chúng tôi quên băng cả những bức tranh, thì thầm nói chuyện và nhìn nhau hoặc nhìn đôi tay của mình. Trời tối rất nhanh. Phòng tranh đã đến

giờ đóng cửa. Chúng tôi ra ngoài trời lạnh và lúc đó tôi mới sực nhớ rằng cần phải đi lấy khăn về. Tôi lo lắng nói ra điều đó với Lilia. Thế đã sao, càng hay, chúng tôi sẽ cùng nhau đi ra ngoài ô.

Và chúng tôi đi, vui mừng vì không phải xa nhau. Chúng tôi bước xuống nền đường tàu phủ đầy tuyết trắng rồi đi theo một con đường nhỏ chạy qua cánh đồng. Phía trước và phía sau thấp thoáng những bóng người đen thẫm cũng vừa xuống tàu cùng chúng tôi, tiếng nói chuyện, cười đùa, những đốm lửa đầu điều thuốc lập lòe đây đó. Thỉnh thoảng lại có một người đi phía trước ném tàn thuốc lá xuống đường. Khi chúng tôi đi đến, tàn thuốc vẫn chưa tắt, xung quanh đốm lửa là một quầng sáng nhỏ màu hồng trên tuyết. Chúng tôi bước tránh sang bên, không dẫm lên - cứ để cho đốm lửa sáng lâu thêm trong bóng tối. Sau đó chúng tôi đi qua một con sông đã đóng băng, dưới chân chúng tôi, chiếc cầu gỗ kêu rít lên. Trời rất lạnh.

Chúng tôi đi theo con đường nhỏ chạy giữa những hàng thông và bách tối đen. Ở đây tối hơn nhiều so với ngoài đồng. Chỉ có từ cửa sổ của một ngoài ngôi nhà nghỉ hắt ra những vệt sáng màu vàng trải dài trên mặt tuyết. Rất nhiều ngôi nhà nghỉ hoàn toàn hoang vắng, tối tăm: có lẽ mùa đông chẳng có người ở. Không khí đậm mùi bạch dương và mùi tuyết mới tinh khiết. Ở Matxcơva không bao giờ có mùi như vậy.

Cuối cùng, chúng tôi đến cạnh ngôi nhà của dì tôi. Chẳng hiểu sao, tôi nghĩ là không thể cùng với Lilia vào nhà gặp dì được.

- Lilia, em đợi anh ở đây một lúc nhé? - Tôi ngập ngừng nói - Anh vào nhanh thôi.

- Được, anh đi đi - Lilia đồng ý - Nhưng phải nhanh lên nhé. Em đã rét cóng cả người đây này. Chân cứng đờ ra rồi. Cả mặt nữa. Không,

anh đừng nghĩ thế, em rất vui là đã đi cùng anh. Nhưng anh phải nhanh lên nhé, nhớ chưa?

Tôi bỏ đi, để lại Lilia một mình trên con đường làng tối vắng. Tôi thấy trong lòng không yên, nặng nề.

Dì tôi và người chị họ rất ngạc nhiên và vui mừng. Tại sao cháu lại đến muộn thế? Cháu đã lớn quá rồi, đã thành người đàn ông thật sự rồi còn gì. Có lẽ cháu ở lại đây đến sáng mai chứ?

- Mẹ cháu có khỏe không?

- Cám ơn dì, khỏe ạ.

- Cha vẫn đi làm à?

- Vâng ạ, cha cháu vẫn đi làm.

- Vẫn làm ở chỗ cũ à?

Trời đất ơi, hàng nghìn câu hỏi. Bà chị họ xem lịch tàu. Chuyến tàu sớm nhất là vào 11h. Tôi cần phải cởi áo ngoài và ngồi uống trà. Rồi tôi cần phải để họ ngắm nhìn xem đã lớn đến chừng nào và kể cho họ nghe về mọi chuyện. Bởi vì đã tròn một năm nay tôi chưa đến thăm dì. Một năm có bao nhiêu là chuyện!

Tôi bị buộc phải cởi bỏ áo ngoài. Lò sưởi cháy nóng, dưới chiếc chụp màu hồng nhạt, bóng đèn tỏa sáng, tiếng quả lắc của chiếc đồng hồ kiểu cổ kêu tích tắc, tích tắc. Trong phòng rất ấm áp, rất muốn được uống một tách trà nóng. Nhưng ngoài kia trên con đường làng tối om, Lilia đang đứng đợi tôi.

Cuối cùng tôi nói:

- Cháu rất vội.... Vâng, cháu rất vội, cháu không đi một mình. Ngoài đường có ... một người bạn đang đợi cháu.

Hai người mắng tôi mới khiếp chứ. Tôi đúng là một người không có văn hóa. Ai đời lại để bạn đứng ngoài đường trong khi trời lạnh như vậy bao giờ. Chị họ chạy vội ra ngoài sân, tôi nghe tiếng bước chân của chị lạo xạo ngoài cửa sổ. Một lúc sau lại có tiếng tuyết lạo xạo và chị tôi dẫn Lilia vào. Người Lilia hoàn toàn trắng toát, trắng đến nỗi tôi không dám nhìn cô. Dì và chị tôi giúp Lilia cởi áo ngoài, đặt ngồi xuống cạnh lò sưởi, lấy đôi ủng ấm đi vào chân.

Dần dần chúng tôi đã được sưởi ấm. Rồi mọi người ngồi uống trà. Mặt Lilia ửng hồng vì hơi ấm và vì ngượng. Cô hầu như không ngước mắt lên khỏi chén trà của mình, chỉ thỉnh thoảng ném sang phía tôi một vài cái nhìn hết sức nghiêm khắc. Nhưng trên đôi má căng tròn của cô, những lúm đồng tiền run rẩy. Tôi đã biết điều đó có nghĩa là gì rồi, và tôi cảm thấy rất hạnh phúc.

Uống trà xong, chúng tôi rời bàn đứng dậy. Đã đến lúc chúng tôi phải đi. Chúng tôi mặc áo vào, dì đưa khăn cho tôi. Nhưng bỗng nhiên dì thay đổi ý định, bắt Lilia phải cởi áo ngoài ra, quần khăn vào kín người cô rồi mặc áo măng tô choàng lên. Bây giờ trông Lilia tròn trĩnh, giống hệt con lật đật, cả khuôn mặt hầu như bị khăn che khuất, chỉ còn lại đôi mắt lấp lánh.

Chúng tôi đi ra đường. Máy phút đầu chẳng trông thấy gì cả. Lilia túm chặt tay tôi. Được một quãng, chúng tôi dần dần phân biệt được đường đi. Lilia bỗng phá lên cười, thậm chí hai lần ngã xuống tuyết, làm tôi phải đỡ dậy và rũ tuyết từ trong ống tay áo của cô ra.

- Trông anh lúc đó thật buồn cười - Lilia khó khăn lắm mới nói thành tiếng - Khi chị đưa em vào, anh nhìn em cứ như con đà điểu.

Tôi cũng cười rất to.

- Aliosa - Lilia bỗng hốt hoảng gọi - Có thể chúng ta sẽ bị bắt!

- Ai bắt?

- Thiếu gì người. Cướp chẳng hạn... chúng có thể giết.

- Vợ vẫn - Tôi nói to. Hình như tôi nói cầu đó hơi quá to. Và không hiểu sao, tôi bỗng cảm thấy ngoài đường trời rất lạnh. Hình như trong khi chúng tôi ngồi uống trà và nói chuyện trong nhà, trời trở nên lạnh hơn. - Vợ vẫn - Tôi nhắc lại - Ở đây thì làm gì có ai?

- Nhưng lỡ có thì sao? - Lilia hỏi nhanh và ngoái nhìn lại phía sau.

Tôi cũng ngoái nhìn lại.

- Anh sợ à? - Lilia hỏi.

- Không....Thế em sợ không?

- Ôi em sợ lắm. Em thật ngốc là đã đi theo anh. Nhưng dù sao em vẫn vui.

- Thật à?

- Thật. Nếu như có bị chúng giết, em cũng không tiếc. Còn anh?

Tôi im lặng, chỉ siết chặt tay cô hơn. Giá như tôi có được dịp để tỏ rõ

tình yêu của mình đối với Lilia!

- Aliosa....

- Gì thế em?

- Em muốn hỏi anh một điều. Nhưng mà anh đừng nhìn em. Anh không được nhìn vào mắt em. Vâng em muốn nói gì nhỉ? Anh quay mặt đi.

- Đấy, anh quay mặt đi rồi đấy. Nhưng em phải nhìn đường, không chúng mình vấp ngã đấy.

- Aliosa.....Anh đã hôn bao giờ chưa?

- Chưa. Anh chưa hôn bao giờ cả. Nhưng sao?

- Hoàn toàn chưa bao giờ à?

- Chỉ mới có một lần.... Nhưng khi đó anh còn học lớp một, anh hôn một cô bé. Thậm chí bây giờ không còn nhớ tên cô ta là gì.

- Thật không? Anh không còn nhớ tên cô ta là gì à?

- Không, không nhớ.

- Nếu thế thì không tính. Lúc đó anh còn trẻ con.

- Đúng, anh còn trẻ con.

- Aliosa.....Anh muốn hôn em không?

Dù sao thì tôi vẫn vấp. Bây giờ tôi không ngoảnh mặt đi nữa mà chăm chú nhìn xuống đường.

- Bao giờ,? Bây giờ à? - Tôi khẽ hỏi.

- Không, không,Nếu chúng mình đi đến ga và không có gì xảy ra, lúc đó em sẽ hôn anh.

Tôi im lặng. Trời hình như bớt lạnh hơn. Tôi hoàn toàn không cảm thấy rét. Đôi má nóng bừng. Khắp người cũng nóng. Hay là tại chúng tôi đi quá nhanh?

- Aliosa....

- Gì thế Lilia?

- Em cũng hoàn toàn chưa hôn ai cả.

Tôi im lặng nhìn lên những ngôi sao. Rồi tôi nhìn lên phía trước nơi có quầng sáng màu vàng lung linh trên bầu trời Matxcova. Đến Matxcova còn hơn ba mươi cây số, nhưng từ đây đã trông rõ quầng sáng của những ánh đèn.

- Có lẽ hôn phải xấu hổ lắm? Anh lúc đó có xấu hổ không?

- Anh không nhớ, đã lâu lắm rồi.... Anh nghĩ chắc cũng chẳng xấu hổ lắm đâu.

- Vâng, đã lâu lắm rồi. Nhưng dù sao có lẽ vẫn xấu hổ.

Chúng tôi đã ra đến cánh đồng. Lần này chỉ có một mình chúng tôi trên đồng vắng. Phía trước, phía sau không một bóng người. Không

còn ai để vứt tàn thuốc lá xuống đường. Chỉ có tiếng tuyết kêu lạo xạo dưới chân. Bỗng phía trước lóe lên một đốm sáng nhọt nhọt giống như một ngọn nến đằng xa. Đốm sáng lóe lên, đung đưa một chốc rồi tắt. Rồi nó lại lóe lên, nhưng đã gần hơn. Chúng tôi nhìn về phía đốm sáng và cuối cùng đoán ra đó là ánh đèn pin. Một lúc sau, chúng tôi thấy những bóng đen đang từ phía nhà ga đi ngược lại hướng chúng tôi. Có thể đây là những người vừa xuống tàu? Không, tàu chưa qua, chúng tôi chưa nghe tiếng tàu lần nào cả.

- Thế đây....Lilia nói và ghì chặt lấy người tôi - Em đã biết mà. Đây là bọn cướp.

Tôi biết nói gì với Lilia bây giờ? Tôi chẳng nói gì cả. Chúng tôi đi về phía những bóng đen, chúng tôi đi rất chậm. Tôi cố nhìn, đếm: sáu người. Tôi sờ chiếc chìa khóa lớn ở trong túi quần và bỗng cảm thấy trong mình một sự can đảm, hăng hái. Vì hồi hộp, cổ tôi như nghẹt thở, tim đập thình thịch. Họ đang nói với nhau rất to về một điều gì đó, nhưng đến cách chúng tôi chừng hai chục bước, họ im lặng.

- Đúng ra lúc đó em hôn anh là tốt nhất - Lilia buồn rầu nói, - Em rất tiếc....

Và chúng tôi gặp nhau giữa cánh đồng vắng vẻ. Sáu người kia dừng lại, bật đèn. Luồng ánh sáng đỏ quạch yếu ớt lướt trên tuyết dừng lại trên người chúng tôi. Chúng tôi nheo mắt lại. Mấy người kia nhìn chúng tôi, im lặng. Hai người mặc áo bành tô không cài cúc. Một người vội vã hút nốt điếu thuốc rồi ném tàn xuống tuyết. Tôi đợi một tiếng hô hay cú đánh. Nhưng không có gì cả, chúng tôi đi ngang qua.

- Cô bé khá lắm. - Một người nào đó nhận xét - Này đừng nhát quá nhé. Không bọn tớ cuỗm mất bây giờ.

Lilia nghiêng mặt mỉm cười.

- Anh sợ, đúng không? - Một lúc sau Lilia lên tiếng hỏi.

- Không. Anh chỉ lo cho em...

- Cho em à? - Lilia liếc nhìn sang tôi một cách lạ lùng và bước chậm lại - Còn em thì không sợ tí nào cả. Em chỉ tiếc chiếc khăn.

Cho đến tận ga chúng tôi không nói gì thêm. Đến nơi. Lilia đứng nhón chân, với tay bẻ một cành thông nhỏ mặc tuyết rơi phủ đầy người, đút cành thông vào túi. Nhà ga vắng tanh. Một ngọn đèn nhỏ cháy sáng ở cửa bán vé, tuyết trên đường tàu lấp lánh, trắng mịn như muối. Chúng tôi bắt đầu dẫm chân tại chỗ - trời rất lạnh. Lilia bỗng đi tách ra xa và đứng tựa lưng vào hàng rào. Tôi đứng bên mép đường, cạnh đường ray, và vươn dài cổ cố tìm ánh đèn pha của đoàn tàu sắp đến.

- Aliosa.... - Lilia gọi tôi. Giọng của cô khang khác.

Tôi đi đến bên cạnh.

- Anh đứng sát vào đây, Aliosa - Lilia nói - Em lạnh cóng mất rồi.

Tôi ôm lấy Lilia và ghì chặt, mặt tôi gần như sát kề mặt cô. Tôi trông thấy rất gần đôi mắt của Lilia. Lần đầu tiên tôi thấy mắt Lilia gần như vậy. Sương đọng long lanh trên mi mắt cô, sương đọng cả trên mái tóc sổ ra từ tấm khăn san choàng đầu. Đôi mắt của cô rất to và cái nhìn của cô như sợ hãi điều gì. Tuyết dưới chân chúng tôi kêu lạo xạo. Chúng tôi đứng bất động, nhưng tuyết vẫn kêu. Tại sao chúng tôi lại im lặng? Mà thực ra, chúng tôi hoàn toàn không muốn nói gì cả.

Lilia khẽ mấp máy đôi môi. Cặp mắt cô trở nên rất đen.

- Sao anh không hôn em đi? - Lilia yếu ớt thì thào. Hơi nước từ miệng chúng tôi thở ra quyện vào nhau.

Tôi nhìn đôi môi của Lilia, hơi cúi xuống và hôn rất lâu. Cả thế giới xung quanh bắt đầu lặng lẽ quay tròn. Trong khi hôn, Lilia hơi khép hàng mi mượt mà và nhìn tôi. Lilia hôn và nhìn tôi. Bây giờ tôi mới thấy cô yêu tôi đến mức nào.

Đó là lần đầu tiên chúng tôi hôn nhau. Rồi Lilia áp gò má lạnh lên khuôn mặt tôi, và chúng tôi đứng bất động. Tôi nhìn qua vai Lilia lên khu rừng mùa đông đen thẫm phía bên kia đường tàu. Tôi nghe tiếng tim Lilia đập gấp, và có lẽ Lilia cũng nghe tiếng đập rộn rã trong lồng ngực tôi. Từ đằng xa vọng lại tiếng còi tàu, ánh sáng đèn pha lóe lên sáng rực. Đoàn tàu vào ga, những toa tàu lao vút qua loang loáng, bụi tuyết bốc lên trắng xóa. Chúng tôi bước vào một toa tàu ấm áp và sáng sủa, đóng mạnh cửa lại sau lưng rồi ngồi xuống ghế. Người ở trong toa rất ít. Một số đang đọc báo, một số khác ngồi ngủ gật đầu lắc lư theo nhịp toa tàu. Lilia im lặng suốt dọc đường và không rời mắt nhìn ra ngoài cửa sổ, mặc dù các tấm kính bị đóng băng, ngoài trời rất tối và hoàn toàn không thể nhìn thấy gì.

Có lẽ không bao giờ có thể gọi lên một cách chính xác cái giây phút tình yêu đến với ta. Và tôi cũng không thể nào hiểu được là tôi đã yêu Lilia từ bao giờ. Có thể, từ khi tôi một mình lang thang trên miền Bắc? Hoặc từ buổi chiều tôi nhìn thấy Lilia qua cửa sổ và thấy nét mặt của Lilia hơi buồn? Hoặc từ khi chúng tôi hôn nhau trên sân ga hôm ấy? Hoặc khi lần đầu tiên cô chìa bàn tay cho tôi bắt và dịu dàng nói tên mình: Lilia? Tôi không biết nữa. Tôi chỉ biết có một điều là bây giờ tôi không thể thiếu Lilia. Cuộc đời tôi bây giờ chia ra

làm hai nửa: trước và sau khi có Lilia. Bây giờ làm sao tôi có thể sống, và cuộc đời tôi còn ý nghĩa gì nếu thiếu Lilia? Thậm chí nghĩ về điều này tôi cũng không muốn, cũng như không muốn nghĩ về cái chết của những người thân.

Mùa đông của chúng tôi trôi qua thật tuyệt diệu. Bây giờ tất cả đều là của chúng tôi, tất cả đều là của chung: cả quá khứ và tương lai, cả niềm vui và cả toàn bộ cuộc đời cho đến hơi thở cuối cùng. Ôi, một quãng thời gian biết bao hạnh phúc. Những ngày tháng choáng ngợp đến đầu óc quay cuồng.

Nhưng mùa xuân đã đến, và tôi bắt đầu nhận thấy có một điều gì đó khang khác. Không, tôi không nhận thấy gì cả, tôi chỉ đau đớn cảm thấy có một cái gì mới lạ đang bắt đầu. Điều này rất khó nói ra bằng lời. Chỉ đơn giản là chúng tôi thấy có những sự khác biệt trong tính cách của hai người. Lilia không thích những quan điểm của tôi. Cô chế giễu những ước mơ của tôi, đôi khi chế giễu một cách rất tàn nhẫn, và đã mấy lần chúng tôi cãi nhau. Rồi sau đó... Rồi sau đó quan hệ của chúng tôi bắt đầu xuống dốc, mỗi ngày một nhanh hơn, khủng khiếp hơn. Lilia càng ngày càng hay vắng nhà. Những câu chuyện của chúng tôi ngày càng trở nên vui nhộn một cách thiếu tự nhiên và trống rỗng. Tôi cảm thấy mỗi ngày Lilia càng xa tôi hơn, xa mãi...

Trên thế giới này có biết bao nhiêu là con gái! Nhưng bạn chỉ biết có một người duy nhất, bạn chỉ nhìn sâu vào mắt của một người, thấy đôi làn mi ươn ướt, những tia sáng lấp lánh và chiều sâu thăm thẳm của đôi mắt đó. Chỉ có giọng nói của cô ta là làm cho bạn cảm động đến trào nước mắt, chỉ có đôi tay cô ta là bạn nâng niu gìn giữ đến không dám hôn lên. Cô ta nói chuyện cùng bạn, nghe bạn nói, im lặng hoặc cười với bạn, và bạn thấy rằng bạn là người duy nhất mà cô ta cần, rằng cô ta chỉ sống vì bạn, rằng cô ta chỉ yêu một mình bạn, cũng như bạn chỉ yêu một mình cô ta....

Và rồi bạn kinh hoàng nhận thấy rằng đôi mắt của cô ta trước đây vẫn dành trao cho bạn toàn bộ sự dịu dàng ấm áp, toàn bộ cuộc sống của mình, đôi mắt đó giờ đây bỗng trở nên hờ hững, lạnh lùng. Điều đó chẳng khác gì cái chết. Bây giờ cô ta không cần những suy nghĩ thiêng liêng, những nhiệt tình cháy bỏng của bạn nữa. Bây giờ cô ta không cần cả chính bạn với tất cả sự phức tạp và cao đẹp của tâm hồn bạn. Cô ta đã bỏ đi, cô ta giờ đang sống ở một nơi nào đó, trong một cái thế giới riêng tuyệt diệu của mình mà bạn không có cách nào đến được...

Và đây, mùa xuân đã đến... Trời cao xanh biếc, nắng mời rộn ràng, những hàng lipa bên đường đầu tỏa hương thơm ngát. Tất cả đều tràn trề sức sống, tất cả đều chuẩn bị để đón ngày hội tháng năm. Và tôi, cũng như mọi người, đang hồi hộp chuẩn bị. Tôi có một trăm rúp mà tôi đã để dành được từ lâu nay - giờ tôi là một người rất giàu có. Tôi có cả những ba ngày nghỉ. Cả ba ngày tôi sẽ ở bên cạnh Lilia, - chắc trong những ngày này cô sẽ không vào thư viện đọc sách để chuẩn bị thi. Không, tôi sẽ không đi đâu cả, tôi chả cần bạn bè nào hết, trong những ngày này tôi sẽ ở bên cạnh Lilia. Đã từ lâu chúng tôi không gặp nhau.... Nhưng tôi vẫn còn tin và hi vọng vào hạnh phúc của mình.

Không, Lilia không thể đi với tôi. Cô cần phải đến thăm người chú đang ốm nằm ở nhà nghỉ. Chú của cô đang ốm, rất buồn, chú muốn đón ngày lễ tháng Năm cùng những người thân - và Lilia cùng cha mẹ phải đi đến đấy. Tốt lắm! Đón mừng một tháng năm ở nhà nghỉ là rất hay. Nhưng tôi rất muốn đi chơi cùng Lilia....Có thể, mừng hai tháng năm? Mừng hai à? Lilia nhíu trán lại, suy nghĩ, mặt hơi đỏ lên. Vâng có thể... Tất nhiên, cô cũng rất muốn. Ừ nhỉ, đã từ lâu hai đứa không gặp nhau. Thôi được, chiều mừng hai trước cửa điện báo ở phố Gorki.

Đúng ngày giờ hẹn, tôi đứng ở trước cửa phòng điện báo. Người ở đây sao mà đông đến thế! Trên đầu tôi là một quả địa cầu lớn. Trời chưa tối hẳn, nhưng quả địa cầu đã chiếu sáng - những đại dương màu xanh với những lục địa màu vàng - và nhẹ nhẹ quay. Khắp nơi, những ngọn đèn trang trí lung linh rực rỡ: những bông lúa vàng, những tia sáng xanh da trời và xanh lá cây. Dưới ánh điện màu, khuôn mặt tất cả mọi người trông đều đẹp hơn lên. Trong túi tôi có một trăm rúp - hôm qua tôi chưa tiêu, để dành: thiếu gì nơi tôi có thể cùng Lilia, vào công viên hay đi xem phim... Tôi kiên nhẫn chờ. Lại thêm những cô gái và chàng trai mới đến. Một số gặp nhau ngay, cầm lấy tay dắt nhau đi. Một số khác nhìn quanh, căn môi rồi lấy vẻ thản nhiên đứng đợi. Nhưng tất cả đều sốt ruột, tôi biết, chỉ có tôi là bình tĩnh. Vâng, tất nhiên là tôi bình tĩnh.

Những đám người đi dọc theo phố, ngay chính giữa lòng đường. Rất nhiều những chàng trai và những cô gái, tất cả đều hò hét một điều gì đó, hát và chơi đàn acordeon. Nhà nào cũng treo cờ, khẩu hiệu, đèn màu. Mọi người hát, và tôi cũng có thể hát, - giọng của tôi rất tốt, giọng nam trầm. Trước đây đã có lúc tôi mơ ước trở thành ca sĩ.

Bỗng nhiên tôi trông thấy Lilia. Cô đang đi đến với tôi, leo lên từng bậc đá. Mọi người đều quay lại nhìn cô - Lilia hôm nay rất đẹp. Tôi chưa bao giờ trông thấy cô đẹp như hôm nay. Tim tôi bắt đầu đập mạnh. Lilia đưa mắt nhìn quanh, ánh mắt cô lướt nhanh qua những khuôn mặt tìm một người nào đó. Lilia đang tìm tôi.

Tôi bước một bước về phía Lilia. Chỉ một bước thôi, và tim bỗng nghe nhói lên đau đớn, cổ khô nghẹn lại. Lilia không đi một mình! Cạnh cô, một thanh niên đội mũ nồi đang đứng nhìn tôi. Anh ta đẹp trai, tay khoác tay Lilia. Vâng, anh ta đang khoác tay Lilia, trong lúc đó tôi mãi đến tháng thứ hai mới dám cầm lấy tay cô.

- Chào anh, Aliosa! - Lilia lên tiếng. Giọng của cô run run, mắt nhìn hơi bối rối. Chỉ hơi bối rối thôi, khó nhận ra. - Anh chờ đã lâu chưa? Hình như chúng em đến có hơi muộn....

Lilia nhìn lên chiếc đồng hồ lớn treo phía dưới quả địa cầu và hơi nhúu đôi lông mày lại. Rồi cô quay đầu sang nhìn anh thanh niên. Khi Lilia nhìn anh ta, nét mặt cô hết sức dụi dàng. Không biết có bao giờ Lilia đã nhìn tôi như thế chưa?

- Các anh hãy làm quen với nhau đi.

Chúng tôi làm quen với nhau, anh thanh niên bắt tay tôi rất chặt. Trong cái bắt tay của anh tôi cảm thấy một sự tự tin và thể mạnh của người chiến thắng.

- Aliosa, anh biết không, hôm nay em và anh sẽ chẳng được việc gì đâu. Bây giờ chúng em phải đi đến Nhà hát Lớn....Anh không giận chứ?

- Không, anh không giận.

- Anh đi cùng chúng em một quãng nhé? Dù sao thì bây giờ anh cũng chẳng bận gì.

- Anh cùng đi. Quả thật là bây giờ anh chẳng bận gì...

Chúng tôi hòa vào dòng người và cùng dòng người đi xuôi xuống quảng trường cách mạng. Tôi đi để làm gì? Việc gì đang xảy ra với tôi thế này? Tôi đang đi đâu đây?

- Thế nào, chú ra sao rồi? - Tôi hỏi.

- Chú à? Chú nào?...À, anh hỏi chuyện hôm qua - Lilia cắn môi và liếc nhanh sang anh thanh niên - Chú đang khỏe dần... Chúng em đón mừng một tháng năm vui lắm. Rất vui, cả nhảy nữa. ...Còn anh? Anh đón có vui không?

- Anh à? Rất vui.

- Thế thì em mừng lắm!

Chúng tôi rẽ sang nhà hát Lớn. Tay Lilia bây giờ không phải do tôi khoác nữa. Bây giờ anh thanh niên đẹp trai kia đang khoác tay cô. Và Lilia không còn bên tôi nữa, cô đã đi với anh kia. Bây giờ cô cách xa tôi đến hàng nghìn cây số. Chúng tôi đến cạnh nhà hát Lớn, dừng lại, im lặng..... Hoàn toàn không có gì để nói.

- Thôi, chúng em đi đây. Chào anh! - Lilia nói và mỉm cười với tôi. Nụ cười của cô mới gượng gạo làm sao!

Tôi bắt tay Lilia. Dù sao thì tay cô cũng thật dịu dàng. Hai người quay đi và chậm chạp bước giữa những hàng cột tròn. Anh thanh niên cúi xuống sát tai cô và vừa mỉm cười vừa nói một điều gì đó. Còn tôi đứng im và nhìn theo cô. Trong năm qua, Lilia đã lớn lên rất nhiều. Cô đã mười bảy tuổi. Cô có một dáng đi rất nhẹ nhàng. Tôi nhận thấy dáng đi đó lần đầu tiên ở đâu nhỉ? À, phải rồi, ở cổng nhà Lilia, khi tôi từ miền Bắc trở về. Lúc đó dáng đi của cô đã làm tôi ngỡ ngàng. Rồi sau đó bao nhiêu lần tôi ngắm nhìn cái dáng đi đó ở Nhà cột tròn, ở viện hòa nhạc. Rồi trong buổi dạ hội khiêu vũ ở Kremlin... Một buổi dạ hội mùa đông tuyệt diệu làm sao! Còn bây giờ, Lilia bỏ tôi đi và không ngoái lại. Trước đây bao giờ cô cũng ngoái lại. Nhiều khi cô còn quay lại, chăm chú nhìn vào mắt tôi và hỏi:

- Anh muốn nói gì với em không?

- Không, không có gì cả, - tôi vừa cười vừa nói, cảm thấy rất hạnh phúc vì Lilia quay lại với tôi.

Lilia liếc nhanh sang hai bên rồi nói:

- Anh hôn em đi!

Chúng tôi đứng giữa quảng trường hoặc một góc phố nào đó hôn nhau, người Lilia thoang thoang mùi tuyết lạnh. Cô rất thích những chiếc hôn nhanh ngoài phố như thế.

- Làm sao mà họ biết được! - Lilia nói về những người có thể trông thấy cái hôn của chúng tôi - Họ không biết gì hết. Họ nghĩ, có thể chúng ta là anh em ruột, Phải không anh?

Còn bây giờ Lilia đi không ngoái lại. Tôi đứng im, và mọi người đi ngang qua tôi, đi vòng qua tôi như một cái cột, như một đồ vật gì đó. Thỉnh thoảng lại nghe có tiếng cười. Mọi người đi thành hai người, ba người một, hoặc cả một toán đông. Hoàn toàn không có những người đơn độc. Những người đơn độc không chịu nổi cảnh trên đường phố ngày hội này. Có lẽ tất cả những người đơn độc đều ngồi ở nhà mình. Tôi đứng và nhìn theo Lilia. Đấy, họ đã đi khuất vào sau cửa rạp được chiếu sáng rực rỡ. Suốt cả buổi tối, họ sẽ ngồi nghe opera và thưởng thức sự gần gũi của nhau. Trên đầu tôi, trên bầu trời màu tím nhạt, bốn con tuấn mã có cánh vẫn bay mãi bay mãi mà không thể nào bay đi được. Và một trăm rúp vẫn nằm trong túi tôi.

o o o

Một năm trôi qua, tôi hầu như đã quên hẳn Lilia. Đúng ra tôi cố không nghĩ về cô. Nghĩ để làm gì. Một lần tôi gặp cô ngoài phố. Tôi

sững sờ, cắn chặt môi, cố không nhìn cô. Bởi vì tôi giờ đã hết quan tâm đến cuộc đời riêng của cô. Tôi không hỏi cô sống ra sao, và Lilia cũng không hỏi tôi sống như thế nào. Mặc dù trong thời gian qua, nhiều, rất nhiều điều đã đến với tôi. Một năm, cả quãng đời cũng dài lắm chứ. Tôi giờ đang học ở trường đại học. Tôi học rất khá, không ai làm tôi phải sao nhãng việc học hành, không ai gọi tôi đi dạo chơi. Tôi tham gia nhiều hoạt động xã hội, Tôi đang học bơi và đã đạt tiêu chuẩn của vận động viên cấp một. Cuối cùng tôi cũng đã thành thạo kiểu bơi crun. Bơi crun là kiểu bơi nhanh nhất. Nhưng thôi, điều đó không quan trọng. Ở đây thì có liên quan gì đến chuyện bơi lội?

Một lần, tôi nhận được thư của Lilia. Mùa xuân lại đến, và tôi cảm thấy trong lòng rất nhẹ nhàng thoải mái. Tôi yêu mùa xuân. Tôi đang trong kỳ thi hết năm thứ nhất. Và đây, tôi nhận được thư của Lilia. Trong thư viết rằng cô đã lấy chồng. Tôi bỗng nhớ lại hồi còn nhỏ có lần tôi suýt bị chết đuối. Xung quanh tôi là một màu xanh thẫm. Tôi nghẹt thở, bị sặc nước và không thể nào kêu cứu được. Tôi đang nói chuyện gì nhỉ? À, phải rồi, Lilia đã đi lấy chồng... Cô còn viết rằng sắp tới cô sẽ cùng chồng lên miền bắc và rất muốn tôi đến tiễn. Cô gọi tôi là "thân yêu" và dưới ký tên : "Người quen cũ xưa của anh. Linca".

Tôi ngồi rất lâu và nhìn lên những tờ giấy dán tường. Những tờ giấy dán tường ở phòng tôi rất đẹp và có nhiều hình kì lạ. Tôi thích ngắm nhìn những hình đó. Tất nhiên tôi sẽ đến tiễn Lilia, một khi cô đã muốn như vậy. Mà tại sao lại không kia chứ? Lilia không phải là kẻ thù của tôi, cô không làm điều gì xấu đối với tôi. Tôi sẽ đến tiễn Lilia. Hơn nữa tất cả đều đã quên đi từ lâu: trong cuộc đời này thiếu gì những chuyện có thể xảy ra. Chẳng lẽ bạn có thể nhớ hết tất cả những gì đã xảy ra với bạn một năm về trước?

Và tôi đi ra ga đúng ngày giờ mà Lillia đã hẹn tôi trong thư. Cũng

đúng nhà ga mà có một lần trước đây tôi đã đi...Tôi nhìn thấy Lilia một cách bất ngờ và chột rùng mình. Thật là lạ, tại sao tôi lại rùng mình kia chứ, khi mọi chuyện giữa chúng tôi đều đã kết thúc rồi? Lilia mặc chiếc áo dài màu sáng, ngắn tay, khuôn mặt và đôi cánh tay trần đã bắt đầu r ám nắng. Người nhà và chồng cô, cũng chính là anh thanh niên ấy, đứng bên cạnh. Họ vội vã cười nói rất to nhưng tôi nhận thấy Lilia sốt ruột đưa mắt nhìn quanh, cô đang đợi tôi.

Tôi bước đến bên cạnh. Lilia lập tức khoác lấy tay tôi.

- Em ra đây một phút anh nhé, - cô nói với chồng và mỉm cười dịu dàng.

Chồng Lilia gật đầu và cười mở nhìn tôi. Vâng, anh ta còn nhớ tôi. Anh ta rộng rãi chìa tay cho tôi. Rồi tôi cùng Lilia đi ra chỗ khác.

- Đấy, thế là em sắp lên đường, xin tạm biệt Matxcova! - Lilia nói và đưa mắt buồn rầu nhìn lên những nóc tháp trên nhà ga - Em rất vui là anh đã đến. Tự nhiên em thấy rất muốn được gặp anh. Tất cả thật là kì quặc thế nào ấy...Anh lớn lên nhiều quá. Cuộc sống của anh bây giờ ra sao?

- Rất tốt, - tôi đáp và cố gắng mỉm cười. Nhưng nụ cười, ngoài ý muốn của tôi, không thành.

Lilia chăm chú nhìn tôi, mấy nếp nhăn nhỏ cắt ngang trán cô. Mỗi khi Lilia suy nghĩ, trán cô bao giờ cũng có những nếp nhăn như vậy.

- Anh sao thế? - Cô hỏi.

- Không sao cả. Anh rất mừng cho em. Hai người tổ chức đã lâu chưa?

- Tất cả mới được một tuần. Ôi, thật là hạnh phúc!

- Vâng, tất nhiên...

Lilia cười to:

- Làm sao mà anh biết được điều đó? Nhưng khoan, nét mặt anh sao lạ quá?

- Em tưởng vậy thôi. Có lẽ vì nắng đấy. Hơn nữa, anh hơi mệt, anh lại phải thi mà. Tiếng Đức....

- Thế anh còn nhớ em đã giúp anh như thế nào không? - Lilia lại cười.

- Có, anh nhớ... - Tôi mấp máy môi thành nụ cười.

- Anh Aliosa, anh sao thế? - Lilia lo lắng hỏi và đứng lại gần tôi hơn. Và tôi lại thấy rất gần khuôn mặt xinh đẹp của Lilia. Khuôn mặt đó đã thay đổi rất nhiều và giờ hầu như hoàn toàn xa lạ đối với tôi. Nó đã trở nên xinh đẹp hơn hay không tôi cũng không biết nữa.

- Anh đang giấu em một điều gì đó, - Lilia nói giọng trách móc - Trước đây anh có bao giờ như thế đâu.

- Không, không, em lầm đấy - Tôi cố nói một cách tự tin. Chỉ đơn giản là cả đêm qua anh không ngủ.

Lilia nhìn đồng hồ rồi nhìn về phía chồng. Anh ta gật đầu với cô.

- Em đến ngay - Cô kêu to với chồng và lại khoác tay tôi - Anh có

biết em hạnh phúc thế nào không? Anh hãy mừng cho em đi. Bây giờ chúng em sẽ lên miền Bắc, đến nơi làm việc... Anh còn nhớ, anh đã kể cho em nghe về miền Bắc không? Thế đấy.. Anh mừng cho em chứ?

Tại sao, tại sao Lilia lại hỏi tôi như vậy? Bỗng nhiên cô phá ra cười:

- Anh biết không, em chợt nhớ lại..Anh có nhớ lần mùa đông chúng ta hôn nhau trên đường tàu không? Lúc đó vẻ mặt anh trông thật ngốc nghếch.Lilia cười. Rồi cô nhìn tôi bằng đôi mắt tinh nghịch màu xám. Ban ngày mắt cô màu xám, chỉ có ban đêm trông chúng mới có màu đen. Trên má cô, những lúm đồng tiền run rẩy.

- Hồi đó chúng mình ngốc nghếch thật - Lilia sôi nổi nói và nhìn chồng. Trong ánh mắt cô bao nhiêu là dịu dàng âu yếm.

- Đúng, chúng mình quả là ngốc nghếch - tôi nói.

- Không, không hẳn là ngốc... Chúng mình chỉ là những đứa trẻ chưa biết gì. Phải thế không anh?

- Đúng, những đứa trẻ chưa biết gì.

Phía trước, ngọn đèn hiệu màu xanh bật sáng

Lilia đi đến bên toa tàu của mình.

- Nào từ biệt anh - cô nói - Không, tạm biệt thôi. Em sẽ viết thư cho anh, nhất định em sẽ viết.

- Anh sẽ đợi.

Tôi biết rằng Lilia sẽ không viết thư cho tôi. Viết để làm gì? Và cô cũng biết điều đó. Cô liếc nhìn tôi và mặt hơi đỏ lên.

- Dù sao thì em cũng rất mừng là anh đã đến tiễn em. Và tất nhiên là không có hoa. Anh chưa bao giờ tặng em một bông hoa nào cả.

Cô buông tay tôi ra để khoác tay chồng, và hai người bước lên toa. Chúng tôi đứng lại dưới đường. Những người thân của Lilia hỏi tôi một câu gì đó nhưng tôi không hiểu. Phía trước, tiếng còi tàu rú lên rất dài và rất trầm. Đoàn tàu bắt đầu chuyển bánh. Những đoàn tàu chạy bằng đầu máy điện chuyển bánh nhẹ nhàng một cách kì lạ. Mọi người mỉm cười, vẫy khăn, vẫy mũ, hò hét chạy theo đoàn tàu. Đây đó mấy chỗ liền rộ lên tiếng đàn gió. Trong một toa tàu vang lên tiếng hát rất to nhưng không đều. Có lẽ là toa sinh viên. Lilia đã ở xa. Một tay cô bám lấy vai chồng, tay kia vẫy chào chúng tôi. Thậm chí từ đằng xa tôi cũng trông rõ bàn tay cô thật dịu dàng. Và nụ cười của cô thật hạnh phúc, hạnh phúc, nhưng đượm vẻ buồn buồn....

Đoàn tàu đi khuất. Tôi châm thuốc hút, cho tay vào túi và theo đoàn người đi tiễn bước ra cửa ga. Tôi cắn chặt điếu thuốc trên môi, nhìn những cột đèn màu trắng bạc. Chúng lấp lánh dưới ánh mặt trời, chói đến nhức mắt. Và tôi cúi đầu xuống. Bây giờ thì có thể tự thú nhận được: suốt cả năm qua dù sao trong tôi vẫn le lói một tia hi vọng. Và bây giờ thế là hết. Vâng tôi rất mừng cho Lilia, thật lòng mà nói, tôi mừng! Chỉ có điều không hiểu sao nghe nhức nhối trong tim....

Một cô gái đi lấy chồng - chuyện rất bình thường, trong cuộc đời bao giờ cũng vậy. Những cô gái đến tuổi đi lấy chồng - đó là điều rất tốt đẹp. Cái không may là tôi không thể nào khóc được. Tôi khóc lần

cuối cùng lúc mười lăm tuổi. Bây giờ tôi đã bước sang tuổi hai mươi.

Tôi đi ra quảng trường và trước mắt tôi là bảng chữ số trên mặt chiếc đồng hồ của nhà ga Kazan. Thay vào chỗ các chữ số là những hình thù kì dị, và tôi không bao giờ hiểu nổi chúng là gì. Tôi muốn uống nước. Tôi bước đến bên quầy giải khát. Lúc đầu tôi muốn uống một cốc xiro, nhưng sau nghĩ lại, xin một cốc nước lọc. Tôi cầm cốc nước lạnh buốt, uống vào miệng nhưng không thể nào nuốt được. Cuối cùng tôi cũng cố gắng làm được một ngụm nhỏ, chỉ đúng một ngụm. Và trong người hình như cảm thấy nhẹ nhõm hơn.

Rồi tôi đi xuống ga tàu điện ngầm. Chắc vẻ mặt tôi có một cái gì khác lạ, bởi vì tôi nhận thấy nhiều người nhìn tôi rất chăm chú. Về đến nhà, tôi nghĩ về Lilia một lúc khá lâu. Rồi tôi lại nhìn những hình vẽ trên giấy dán tường. Nếu nhìn chúng thật kĩ có thể thấy khá nhiều hình rất thú vị. Có thể thấy khu rừng rậm với những con voi đang vênh cao vòi đi lại. Hoặc hình người đội mũ, mặc áo mưa. Hoặc khuôn mặt những người quen. Chỉ có khuôn mặt Lilia là không thấy ở đây. Có lẽ bây giờ cô đang đi ngang qua nhà ga nhỏ nơi lần đầu chúng tôi hôn nhau. Chỉ có điều bây giờ cả nhà ga ngập trong màu xanh của cây, còn hàng rào ván khô và nóng dưới ánh mặt trời. Không biết Lilia có nhìn xuống nhà ga đó? Mà thực ra cô ta nhìn để làm gì? Bây giờ cô chỉ nhìn chông của mình. Lilia rất yêu chông, Anh ta, chông của Lilia ấy, rất đẹp trai.

Không có gì trên thế giới này là vĩnh cửu, thậm chí cả đau khổ cũng vậy. Và cuộc sống vẫn không dừng lại. Không, cuộc sống không bao giờ dừng lại, và tất cả những nỗi buồn của bạn rồi cũng tan đi như mây khói. Thế giới vốn được xếp đặt một cách tuyệt vời như vậy đấy.

Bây giờ tôi sắp tốt nghiệp đại học. Tuổi niên thiếu của tôi đã hết, đã quá xa rồi, vĩnh viễn. Và như thế là rất tốt: tôi đã trở thành người lớn

và tôi có thể làm được tất cả mọi việc. Sắp tới, tôi sẽ đi lên miền bắc. Không hiểu sao có một cái gì đó cứ quyến rũ tôi lên miền Bắc, cũng có thể là vì ở đó tôi đã từng đi săn và đã có một thời gian cảm thấy mình hạnh phúc.

Tôi đã hoàn toàn quên Lilia - từ đó đến nay đã bao nhiêu năm trôi qua! Con người ta sẽ khó sống biết bao, nếu như đời này không có gì bị lãng quên. Nhưng thật may sao, rất nhiều điều đã bị quên. Tất nhiên, sau đó Lilia cũng không viết thư cho tôi từ miền Bắc. Cô bây giờ ở đâu, tôi không biết, và cũng không muốn biết. Tôi hoàn toàn không nghĩ đến cô. Cuộc sống của tôi cũng khá tốt đẹp. Tuy cuối cùng rồi tôi cũng chẳng trở thành nhà thơ hoặc ca sĩ.. Thì đã sao, có phải tất cả mọi người đều trở thành nhà thơ cả đâu? Những trận thi đấu thể thao, những cuộc hội nghị, rồi thực tập, rồi thi cử - tất cả những cái đó lôi cuốn tôi, làm tôi bận bịu và tôi không còn một phút nào rỗi rãi, Ngoài ra tôi còn học khiêu vũ, làm quen với nhiều cô gái đẹp và thông minh, gặp gỡ, hẹn hò, phải lòng một vài cô và họ cũng yêu tôi.

Nhưng thỉnh thoảng tôi lại nằm mơ thấy Lilia. Cô đến với tôi trong giấc ngủ, và tôi lại nghe giọng nói, tiếng cười dịu dàng của cô, tôi lại cầm tay cô và nói với cô - nói gì thì tôi không nhớ nữa. Đôi lúc cô buồn nhưng cũng đôi lúc cô vui, trên đôi má cô run rẩy những lúm đồng tiền - những lúm đồng tiền rất bé, mắt người ngoài khó nhận ra, - và đôi mắt đen của cô sáng ngời lấp lánh. Lúc đó tôi lại trở nên sôi nổi, tôi cũng cười nói, cảm thấy mình tươi trẻ, ngượng ngập, dường như tôi vẫn như xưa, mới mười bảy tuổi, dường như tôi đang hạnh phúc trong mỗi tình đầu của cuộc đời tôi....

Sáng hôm sau tỉnh dậy, tôi nằm rất lâu trên giường nhắm mắt, bỏ cả tập thể dục. Rồi tôi đến trường nghe giảng, trực ban ở văn phòng hội sinh viên hoặc phát biểu ở các cuộc họp đoàn thanh niên. Nhưng

không hiểu sao suốt ngày hôm đó tôi cảm thấy nặng nề và chỉ muốn được ở một mình trong cô đơn.

Nhưng những lần như vậy rất hiếm. Và hơn nữa, đó chỉ là giấc mơ. Ôi, những giấc mơ, giấc mơ.... Những giấc mơ không mong mà vẫn đến. Người ta nói rằng nếu khi ngủ, nằm nghiêng sang sườn bên phải thì sẽ không mơ. Bây giờ khi ngủ tôi cũng sẽ nằm nghiêng sang sườn bên phải.

Ôi, sao tôi không thích những giấc mơ đến thế!

Hết.